

MEMO

kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse ja sellega seonduvate seaduste muutmise seaduse eelnõu menetlemise hetkeseis.

1. Jaanuaris 2024 esitas Regionaal- ja Põllumajandusministeerium (REM) eelnõu kooskõlastamiseks ministeeriumitele ja ELVL-le.

Tagasiside alusel on REM täpsustanud eelnõu ja seletuskirja ning koostanud kooskõlastustabeli (Seletuskirja lisa), milles kajastuvad kõik esitatud ettepanekud ja märkused ning REMi kommentaarid nendega arvestamise kohta. ELVL märkused ja ettepanekud ning REMi kommentaarid neile kajastuvad lk 30 – 72.(vt manus)

2. REM on esitanud eelnõu Justiitsministeeriumile normitehniliseks kooskõlastamiseks, tähtajaga 09.05.2024.

Seega eelnõu võib veel enne Vabariigi Valitsusele esitamist muutuda. Vabariigi Valitsusele on kavas eelnõu esitada hiljemalt juunis 2024.

Seejärel liigub eelnõu edasi Riigikogu menetlusse, mille käigus on taas ELVL-l võimalus ettepanekuid ja märkusi esitada.

3. Põhilised eelnõuga kavandavad muudatused on välja toodud Olivia Taluste ettekandes 11.04.2024, Linnade ja Valdade Päevadel. (vt manus)

4.1. Juhatuse liikmete poolt on varasemalt esitatud küsimusi ELVLi kooskõlastuskirjas kajastuva ettepaneku osas, mis puudutab eelnõuga KOKS § 19 täiendamist uue volikogu liikme volituste peatumise alusega - kui ta on kinnitatud ametisse sama valla või linna ametiasutuse hallatava asutuse juhiks. (Ettepanek oli kaaluda eelnõust sätte väljajätmist, mille kohaselt KOKS § 19 lg 2 täiendamisel punktiga 1³ volikogu liikme volitused peatatakse, kui ta on kinnitatud sama valla või linna ametiasutuse (*hallatava asutuse*) juhiks.)

REM seda ettepanekut ei ole arvestanud. Seega jääb praegu eelnõusse volikogu liikme volituste peatumise täiendav alus - kui ta on kinnitatud ametisse sama valla või linna ametiasutuse hallatava asutuse juhiks.

4.2. Teise olulise küsimusena tõstatati juhatuse liikmete poolt üleriigilise omavalitsusüksuste liidu (§ 63³) staatus, mis puudutas ELVL ettepanekut 32.

ELVL märkis oma kooskõlastuskirjas:

„Varasemalt kooskõlastamisel olnud eelnõu kohaselt sätestati § 63³ lõikes 3, et üleriigilise liidu ülesandeid täidab Eesti Linnade ja Valdade Liit. Antud eelnõu versioon nimetatud sätet enam ei sisalda. Puudub ka selgitus, mis põhjustel ja kaalutlustel nimetatud lõige on eelnõust välja jäetud. Teeme ettepaneku nimetatud sätte lisada eelnõu teksti.

Ühtlasi juhime tähelepanu, et jättes eelnõust välja Eesti Linnade ja Valdade Liidu nimetamise, puudub seaduses igasugune määratlus, missugusel juhul on tegemist üleriigilise omavalitsusüksuste liiduga, kuna nõudeid liikmete arvule, võrreldes maakondliku ja piirkondliku liiduga, ei ole. Kas sellest tuleb järeldada, et üleriigilise liidu võivad moodustada vähemalt 2 kohalikku omavalitsust ja nii võib tekkida üleriigiliste liitude paljus? Leiame, et siiski oleks vajalik määratleda sarnaselt kohaliku omavalitsuse üksuste liitude seadusele, et üleriigilise liidu võivad ühiselt asutada üle poole Eesti kohaliku omavalitsuse üksustest.“

Kooskõlastustabelis on REMi poolt märgitud järgmist:

„Arvestatud osaliselt. Seaduses ei nimetata reeglina eraõiguslike juriidiliste isikute nimesid. Varasemal kooskõlastusringil juhtis sellele tähelepanu ka Justiitsministeerium.

Eelnõud on täiendatud KOKS § 63³ lõikega 3, mille kohaselt võivad üleriigilise liidu ühiselt asutada üle poole Eesti kohaliku omavalitsuse üksustest.“